

ОТКРЫТЫЙ ДИАЛОГ

Вице-министр национальной экономики РК Мадина Абылкасымова встретила с преподавателями и студентами КазНУ им. аль-Фараби.

Открытый диалог состоялся в рамках информационно-разъяснительных мероприятий, посвященных обсуждению основных положений Послания Президента РК Н.Назарбаева «Третья модернизация Казахстана: глобальная конкурентоспособность».

В своем выступлении М.Абылкасымова отметила преемственность Послания-2017, его актуальность в условиях неблагоприятной конъюнктуры на внешних рынках. «Во всем мире произошли глубокие структурные изменения, мы стоим на пороге новой технологической волны и Четвёртой промышленной революции. Казахстану важно не отстать и идти вперед, чтобы сохранить темпы экономического роста», — сказала Мадина Ерасыловна.

По словам эксперта, частный сектор должен стать драйвером экономического развития на ближайшие десять лет. «Ключевые направления реформирования системы государственного управления основаны на стандартах Организации экономического сотрудничества и развития (ОЭСР). Вносимые поправки и изменения в законы связаны с приведением в соответствие с нормами отраслевого законодательства. Эти меры направлены на недопущение появления схем для монополизации рынка», — подчеркнула вице-министр.

Отвечая на вопросы студентов, Мадина Абылкасымова отметила, что основными инструментами создания и реализации новой модели экономического роста является План нации «100 конкретных шагов». Реализация стратегического плана развития Республики Казахстан до 2020 года, экспортно-инвестиционной программы страны, государственной программы развития агропромышленного комплекса направлены на развитие цифровой индустрии,

технологического перевооружения базовых отраслей экономики, оздоровление экономики, обеспечение высоких темпов роста и диверсификацию экспорта, привлечение капитала, развитие массового предпринимательства и многое другое. Для достижения поставленных целей особое внимание должно уделяться открытости, транспарентности и подотчетности Правительства, соблюдению принципа верховенства Закона.

Мадина Абылкасымова отметила лидирующую роль КазНУ как флага высшей системы образования в республике. Вице-министр поддержала предложение декана Высшей школы экономики и бизнеса профессора Баян Еремкбаевой восстановить научное сотрудничество между профессиональным академическим сообществом и Министерством национальной экономики РК в развитии и генерации прикладных исследований.

В рамках ознакомления с инфраструктурой кампуса КазНУ, вице-министр посетила Центр ситуационного управления, ЦОС «Керемет», музей «Аль-Фараби» и библиотеку «Аль-Фараби». Мадина Абылкасымова отметила оснащенность материально-технической базы и библиотечный фонд университета, не имеющих аналога среди других вузов Казахстана. Следует отметить, что библиотека «Аль-Фараби» в рамках политики цифровизации выполняет технологические задачи с применением новейших цифровых инноваций. Осуществлена полная автоматизация библиотечных процессов, предоставляются современные электронные ресурсы и формируется уникальный книжный фонд.

Айкерим КАМАЛДИНОВА

ДУХОВНАЯ СВЯЗЬ ПОКОЛЕНИЙ

В начале XX века деятели движения «Алаш», готовые направить весь свой интеллектуальный потенциал на защиту национального достоинства, сыграли важную роль в борьбе за независимость и заложили фундаментальные основы становления национальной государственности.

Представители казахской интеллигенции заявляли о готовности бороться за сохранение суверенитета и несогласии с колониальной политикой царизма. Имена Алихана Букейханова, Ахмета Байтурсынова, Мыржақыпа Дулатова, Мустафы Шокая, Шакарима Кудайбердиева и многих других золотыми буквами вписаны в историю движения за возрождение национальной независимости казахского народа. В этом году Казахстан отмечает 100-летие движения «Алаш», которое стояло у истоков обретения Независимости.

Продолжение на 6-стр.

МАҢЫЗДЫ МІНДЕТТЕР ҚОЙЫЛДЫ

Кезекті ректорат отырысында алғашқы болып ғылыми-инновациялық қызмет жөніндегі проректор Тілекқабыл Рамазанов ҚазҰУ-дың 2016 жылдағы ғылыми-зерттеу және инновациялық қызметінің нәтижелері және университеттің ғылыми-инновациялық құрамдас бөлігін көбейтудің жолдары туралы баяндама оқыды.

Есеп беру барысында Т. Сәбитұлы ғылыми-зерттеу қызметінде күні бүгінге дейін 345 жоба әзірленіп, 188 халықаралық грантка ие болғандығын атап көрсетті. Оның ішінде бағыттары мен басымдықтарын айтып, қаражаттың бөліну барысынан хабардар етті. Ғалымдардың «Thomson Reuters», «Scopus» деректер базасындағы жарияланымдарын келтіріп, пайыздық мөлшерде әрбіріне жекелей тоқталып өтті. Проректор инновациялық және лицензиялық-патентті қызмет нәтижесіне негізделген ақпараттар топтамасын келтіре отырып, ҚазҰУ-да ғылыми-технологиялық парк, Үдерісті инновация және «Жасыл технологиялар» орталығы өнімді жұмыс істеп жатқандығын атап өтті. Оның айтуынша, халықаралық банкпен қаржыландырылған «Өнімді инновацияны ынталандыру» жобасын жүзеге асыру аясында гранттық бағдарлама бойынша Spin-off компаниялар құрылған. Олардың жұмыстары қуатты түрлендіретін оптикалық кодтамасы бар пернетақта және жүн майын алу арқылы ланолин өндіруге, «Мико-Ойл» бүйректі және мұнай қалдықтарынан суды тазалау инновациялық биопрепараты мен полиэфирлі шайырлардың өнеркәсіптік-тәжірибелі өндірісін құрастыруға бағытталған және арнайы ұйымдары да бар.

Жалғасы 2-бетте

БҮГІНГІ САНДА:

«MICROSOFT» - КАЗНУ:
СТРАТЕГИЧЕСКОЕ
ПАРТНЕРСТВО

2-стр.

ФИБРАТТЫ ҒҰМЫР

3-бет

ЖУРНАЛИСТИКА ЖӘНЕ
КОММУНИКАЦИЯ
ҚЫСҚЫ МЕКТЕБІ

8-бет

«Microsoft» - КазНУ: СТРАТЕГИЧЕСКОЕ ПАРТНЕРСТВО

По приглашению всемирно известной компании «Microsoft» делегация КазНУ им. аль-Фараби приняла участие для презентации проекта «Электронный кампус» (E-campus) на Глобальном саммите высших учебных заведений - «Campus Connections-2017». На встрече в штаб-квартире крупнейшего производителя программного обеспечения в г.Рэдмонд (штат Вашингтон, США) было достигнуто соглашение о стратегическом партнерстве университета и «Microsoft».

КазНУ единственный из вузов стран СНГ был удостоен чести презентовать на саммите проект «E-campus», который вызвал большой интерес у представителей «Microsoft» и зарубежных вузов.

Корпорация высоко оценила работу КазНУ в развитии и широком внедрении современных IT-технологий во всей деятельности университета. На встрече с директором по работе с вузами компании «Microsoft» Робом Кёртином было достигнуто соглашение о стратегическом партнерстве, а также сотрудничестве в формировании инновационного вектора развития IT-платформы в сфере образования на постсоветском пространстве.

Деятельность КазНУ в области IT-технологий является важным шагом в реализации задач, поставленных Президентом страны Нурсултаном Назарбаевым по созданию цифрового Казахстана. Следует отметить, что на базе КазНУ им. аль-Фараби

Microsoft

созданы и активно работают научно-образовательные центры ведущих мировых компаний «Hewlett-Packard», «Cisco», «Konika Minolta», «Fujitsu», «Samsung», «Лаборатория Касперского» и других.

В рамках комплексного научно-инновационного проекта «Al-Farabi university - smart city» в КазНУ модернизируется университетская инфраструктура, а на основе цифровых технологий создается уникальная коммуникативная среда. Проект нацелен на подготовку высококвалифицированных специалистов для новой цифровой экономики и формирование мощной духовно-нравственной и интеллектуальной платформы для успешного развития конкурентоспособной нации.

Соб.к.к.рр.

НОВЫЙ ВИТОК СОТРУДНИЧЕСТВА

КазНУ им. аль-Фараби и Казахстанско-французское совместное предприятие «КАТКО», специализирующееся на разведке, добыче и переработке природного урана расширяют образовательные, научно-исследовательские связи.

Советник проректора по научно-инновационной деятельности Тлек Кетегенов отметил активное взаимодействие КазНУ с ведущими университетами Франции. Среди них Парижская школа бизнеса, Страсбургская школа менеджмента Университета им. Р.Шумана, Сорбона, Национальный политехнический институт Лотарингии, Лионский институт катализа и окружающей среды и другие.

Директор компании «КАТКО» Жерар Фрис высоко оценил подготовку магистров и докторантов в области геологии и добычи энергетических ресурсов на базе Казахстанско-Французского научно-образовательного центра «Геоэнергетика» КазНУ. «Студенты проходят обучение в Казахстане и во Франции, вернувшись обратно таких специалистов расхвывают крупные компании. В «КАТКО» работают 2 сотрудника и 2 инженера, которые прошли обучение в центре. Мы полностью удовлетворены уровнем их квалификации», - выразил благодарность КазНУ за вклад в развитие француско-казахстанских образовательных отношений и сотрудничества Жерар Фрис. Также, Марк Жюлиэв отметил организацию и проведение в КазНУ на высоком международном уровне конференции с участием профессорско-преподавательского состава и студентов университета «New perspectives in Facies Sedimentology, sequence stratigraphy and sediment source tracking».

Профессор Франсуа Гишо провел презентацию нового проекта компании на 2017-2020 годы по разработке стратиграфической модели коллекторов, содержащих урановые руды месторождения Мойнкум. С целью реализации научно-исследовательской программы предполагается заключить договор с казахстанскими университетами, в числе которых КазНУ, геологическим университетом г. Ренн, АО «Волковгеология», Мин Париж Tech-AR-MINES и AREVA Мин. Профессор КазНУ Тлек Кетегенов предложил наметить план совместных предстоящих мероприятий в области экологии, рекультивации, геологии, геологоразведки, движения жидкостей и газов в пористых и трещиноватых средах горных пород, попутном извлечении редких металлов, где роль и интеллектуальный вклад ученых КазНУ в реализации проекта могут стать очень важными.

Следует отметить, что программой визита в КазНУ французской делегацией запланировано проведение собеседований с молодыми учеными университета и отбор на конкурсной основе потенциального кандидата на грантовое обучение в PhD докторантуре по стратиграфии.

Айкерим КАМАЛДИНОВА

ВМЕСТЕ 25 ЛЕТ

КазНУ совместно с партнерами провел региональную модель ООН "Новый Шелковый Путь", посвященную 25-летию вступления Казахстана и стран Центральной Азии в ООН.

На сей раз участников очередной Модели ООН вдохновило послание Генерального секретаря ООН Антонио Гуттериша, в котором он призвал молодежь осознать свою «политическую ответственность в эру неопределенности». Данное мероприятие проходило по четырёх комитетам, роль которых была направлена на поиск эффективных решений по вопросам ядерного разоружения, роли Республики Казахстан в качестве Непостоянного члена, проблемам изменения климата в Центральной Азии и Программе ООН по окружающей среде (ЮНЕП), направленная на научное развитие энергетики будущего. В ходе конференции делегаты просмотрели ролик с рэп композицией о целях устойчивого развития.

Следует отметить, что организация таких моделей носит преемственный характер. Здесь одно поколение выпускников передает опыт и полномочия новому, при этом продолжая участвовать в роли обозревателей. Молодые ветераны «моделей» образуют круг друзей, который охватывает граждан не только Центральной Азии, но и Европы и Африки. Таким образом, молодые глобалисты находятся в курсе последних событий своего региона. Они сообща приходят к компромиссу и эффективным решениям, способные сделать планету чистой, а ее граждан счастливей.

В конце каждой модели принимается резолюция, которая отправляется в штаб-квартиру ООН. Очень часто идеи молодежи, изложенные в резолюции, отличаются новаторскими решениями. Благодаря идее проведения модели ООН на сегодняшний день реализовано множество проектов во благо мира и устойчивого развития Земли.

Анвар УШУРОВ

РЕКТОРАТ

МАҢЫЗДЫ МІНДЕТТЕР ҚОЙЫЛДЫ

Жалғасы. Басы 1-бетте

Онымен қоса, біршамасы ЭКСПО-2017 көрмесінде көрсетілетін болады. Осы тұрғыда оқу ордасында студенттік стартап компаниялардың да жоғары дәрежеде жұмыс істеп жатқандығын айта кетпеске болмас. Сондай-ақ, Т. Сәбитұлы халықаралық деңгейде жүргізілген келісімдер мен ғылыми зерттеулерге, өткізілген іс-шараларға тоқталып, жеткен жетістіктерді атап өтті. Баяндама соңында ол 2017 жылға арналған стратегиялық міндеттерді жоспарлады.

«Ғылыми-инновациялық қызметті жақсарту үшін университеттің қатысуымен 15 инновациялық «Start-up» компаниялармен қатар инновациялық 8 кәсіпорын құру; АҚШ, Еуропа мен Азия-Тынық мұхиты аймақтарының 5-тен кем емес патентін алу, жетекші ұйымдар және корлармен, соның ішінде COMSATS аясында халықаралық жобаларды жүзеге асыру керек», — деді проректор. Сонымен бірге, ҚазҰУ-дың 22 журналының рейтингі мен сапасын арттыру, халықаралық деректер базасында ілгері жылжыту сияқты бірқатар маңызды міндеттерді бекітті.

Күн тәртібіне сәйкес халықаралық қатынастар факультетінің деканы Кәрімжан Шәкіров пен философия және саясаттану факультетінің деканы Әлия Масалимова кафедралар мен факультеттердің индикативтік жоспардың шекті көрсеткіштерінің орындалуы және QS WUR нұсқасы бойынша 200 үздік университет қатарына кіру жөніндегі Жол картасының орындалуы туралы хабарлама жасады.

Кәрімжан Шәкіров есеп беру барысында қосдипломдық жүйе бойынша Қытайдың Далян университеті мен АҚШ-тың Мичиган университетінде студенттер білім алып жатқанын және қазіргі уақытта Франция, Корея оқу орындарымен жұмыстар жүргізіліп отырғанын айтып өтті. 2015-2016 жылға қарағанда 2016-2017 жылдары факультетте білім алушылар саны өскен. Ньютон-эл-

Фараби, Дүниежүзілік Банк, НАТО-дан бөлінген халықаралық ғылыми гранттардың пайыздық орындалу мөлшері 900 болса, ҚазҰУ туралы имидждік жарияланымдар 67 пайызға орындалған.

Сонымен қатар, студенттердің байқау жүлдегерлері мен халықаралық, республикалық сайыстардағы жетістіктері көңіл толтырарлық. Айта кету керек, Калгари — 2017 Әлем біріншілігінде Роман Креч күміс жүлдегер, Азида—2017 ойындарында Федор Мезенцев қола жүлдегер атанды.

Философия және саясаттану факультетінің деканы Әлия Масалимова баяндама барысында жүргізілген халықаралық бағдарламалар мен гранттарға, іс-шараларға тоқталып өтті. Оның айтуы бойынша, QS WUR нұсқасы бойынша 200 үздік университет қатарына кіру жөніндегі Жол картасының орындау мақсатында факультет ішінде рейтинг, кафедра ұсынысы және арнайы байқаудан құралған формула ойластырылып, оқытушы-профессорлық құрам іріктеуден өткізілуде. Яғни, әрбір оқытушы жұмысының нәтижелілігін анықтау мақсатында анкета құрастырылған.

Сондай-ақ факультетте білім беру үдерісінің сапалы болуына үлкен мән берілуде. Қазіргі таңда ағылшын тілінде 59 пән оқытылып жатыр, сондай-ақ, оқытушылардың көбісі IELTS, TOEFL бағдарламасы бойынша сертификатқа ие. Жұмыс берушілердің сұранысы бойынша «Public Administration & Public Security», «Білім берудегі менеджмент», «Әскери педагогика және психология», «Жастар ортасындағы превентология», «Жастар ортасындағы транстәртіпті технологиялар», «Europe & Asia: Culture Diplomacy and Academic Impact», «Философия бизнесі», «Философия және буддизм мәдениеті», «Қоғамдық үрдіс саласында сараптау және басқару» сияқты жаңа білім беру бағдарламалары жүзеге асуда.

Жазерке ҚАРАТАЕВА

ҚазҰУ студенттері мен оқытушылары ҚР Ұлттық экономика вице-министрі Мадина Әбілқасымовамен кездесті

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-да «Өнегелі өмір» сериясымен жарыққа шыққан академик Рахметқажы Берсімбаидың ғибратты өмірі мен шығармашылығына арналған кітаптың тұсаукесер рәсімі өтті.

Ірі ғалым, дарынды зерттеуші еңбегінің тұсаукесеріне республиканың түкпір-түкпірінен белгілі профессорлар мен академиктер жиналды. Салтанатты шараның алғысөзін университет ректоры, «Өнегелі өмір» сериясының бас редакторы Ғалым Мұтанұлы алып, «Есімі Қазақстанға ғана емес, шетелге танымал ғалым Рахметқажы Искендірұлының өмір жолы, ғылыми мұрасы өскелең ұрпаққа өнеге болар деген ниетпен осы кітаптың ресми тұсаукесерін өткізіп отырмыз», — деп атап өтті.

ҚазҰУ ректоры баяндамасында Р. Искендірұлының білім мен ғылымдағы сара жолына кеңінен тоқталды. Профессор әр жылдары Ұлыбритания, Ресей, Германия, Жапония және т.б. елдердің үздік ғылыми-зерттеу орталықтарында білімін жетілдіріп, тәжірибе жинақтады, зерттеулер жүргізді. «Р. Берсімбаи басқарған генетика және молекулалық био—логия кафедрасы Қазақстан Республикасының алдыңғы қатарлы білім беру орталығына айналды. Бүгінгі күні де бұл ұжым білгір ма—мандар дайындауда университетте алдыңғы қатарда», — деді ректор.

Сондай-ақ, «Рахметқажы Искендірұлы 1993 жылы әл-Фараби атындағы ҚазҰУ жанынан «Биология және биотех—нология мәселелері ғылыми-зерттеу институтын», 1995 жылы ҚР Ұлттық ғылым академиясының құрамындағы «Жалпы генетика және

цитология институтын», 2011 жылы Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ жанынан «Клеткалық биология және биотехнология» ғылыми-зерттеу институттарының ашылуына ықпал ете отырып, Қазақстанда биология ғылымының молекулалық генетика саласының дамуына айтарлықтай үлес қосты. Оның айғағы ретінде шетелдік және отандық ғылыми журналдарда

жарияланған 500-ден астам мақаласын, генетика және молекулалық биология саласындағы оқулықтарын және басқа да еңбектерін айтуға болады», — деді Ғалым Мұтанұлы.

Шара барысында академиктің ғылымдағы жетістіктері жөнінде көптеген мәліметтер келтіріліп, деректі фильм мен өмір жолы жайлы

слайд көрсетілді.

Рахметқажы Берсімбаидың қазақ ғылымына қосқан үлесі мен генетика саласындағы рөлін айшықтап көрсете отырып, ғалымдар өткеннен ой өрнектеді. Президиумда сөз сөйлеген ҚР ҰҒА академигі, Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ профессоры Серік Қасқабасов Ресей елінде туылған академиктің жаратылыстану ғылымын қазақша сөйлеткеніне ризашылық танытты. Осы тұрғыда ғалымның қазақ деп соққан жүрегін, патриоттығы мен ғылым мен білімге деген айрықша құштарлығын ҚР ҰҒА академигі, профессор Хабдрахман Дюсембин де айтып өтті.

ҚР ҰҒА академигі, профессор Тұрғанбай Досжанов Р. Искендірұлының генетика және молекулалық био—логия саласындағы ерен еңбегіне ерекше тоқталды. Өз сөзінде ол академикпен мақтанатынын айтып, «Қазақ ұлттық университетін ғана емес, қазақ халқын жоғары дәрежеге көтеріп жүрген ғалым» деп атап өтті. Жану проблемалары институтының бас директоры, ҚР ҰҒА академигі, профессор Зұлхайыр Мансұров, биология және биотехнология факультетінің деканы, профессор Болатхан Заядан, биология ғылымдарының докторы Рүстем Омаров жүрекжарды тілектерін білдірді. Р.Омаров құттықтау сөзінде ғалымның адами қасиеттерін жоғары бағалайтынын тілге тиек етті. Оның айтуынша, Рахметқажы Берсімбаи — зерделі зерттеуші ғана емес, өте қамқор, мейлінше мейірімді жан. Құттықтап тілек білдірушілер қазақтың ата дәстүрімен шапан жауып, құрмет білдірді. Мерейлі мереке жүрек тебірентер жылы тілектермен жалғасын тапты.

Жазерке ҚАРАТАЕВА

КАЗНУ – ВОРОТА В ЦЕНТРАЛЬНУЮ АЗИЮ

КазНУ подписал соглашение о сотрудничестве с национальным университетом Чонбук (Южная Корея).

Партнерство предполагает создание программ обмена студентами и преподавателями, проведение исследований по биологии и корееведению.

Проректор по международному сотрудничеству университета Чонбук профессор Юн Мен Сук в ходе экскурсии по кампусу КазНУ высоко оценила работу Диагностического медицинского центра Smart Health, отметив, что объединит усилия в развитии программ подготовки медицинских кадров под руководством их профессора Ли Мин Хо из Школы стоматологии.

Проректор по учебной работе КазНУ Аскар Хикметов поблагодарил гостей за визит и сказал, что, помимо действующих образовательных программ, у национальных вузов множество точек соприкосновения. На данный момент установлены плодотворные отношения с Сеульским вузом, университетами Донгук и Ёнсе. Отрадно, что в числе партнеров появился национальный университет Чонбук.

Представитель южнокорейской делегации из департамента по международному сотрудничеству Чо Кванг Мин высоко оценил научно-исследовательский потенциал и международную роль КазНУ. «Нельзя выйти на мировой рынок, не открыв для себя Среднюю Азию, а КазНУ в этом отношении как лучший вуз региона является воротами Центральной Азии», — сказал гость.

Анвар УШУРОВ

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ шығыстану факультетінің оқытушылары, «Ғылым ордасы» ғылыми кітапханасы мен Сирек кітаптар мұражайының қызметкерлері Үндістанның Гувахати қаласындағы Гаухати университеті Парсы тілі департаменті мен Гувахати университеті Коттон колледжінің Араб тілі мен Парсы тілі департаменті бірлесе ұйымдастырған «Парсы тілі мен санскрит тілі Иран, Үндістан және Орталық Азия елдерінің арасындағы мәдениетаралық байланыс пен ортақ мұра» атты халықаралық семинарға қатысып қайтты.

Ақпан айында өткен халықаралық семинардың негізгі мақсаты — Иран, Үндістан мен Орталық Азия елдері арасында жан-жақты, яғни тарихи, тілдік, әдеби, мәдени, философиялық және діни байланысқа арналған зерттеу жұмыстарымен бөлісу. Бұл маңызды ғылыми шараны ұйымдастырған Гаухати университеті Парсы тілі департаментінің профессоры Ахмет Ракибұддин мырза алдағы уақытта Иран, Үндістан және Орталық Азия елдерінің ғалымдары ортақ ғылыми жобаларды жүзеге асыратындығына сенім білдірді. Үш күнге созылған халықаралық семинарға Үндістан, Бангладеш, Ауғанстан, Иран, Әзірбайжан, Қазақстан және Тәжікстан елдерінің ғалымдары қатысты.

Үндістандық ғалымдармен ғылыми байланыс орнатқан әл-Фараби атындағы ҚазҰУ шығыстану факультеті Түрксой кафедрасының доценті, ф.ғ.к. З.Шадкам семинарда аталмыш үш аймақта өмір сүретін халықтың өміріндегі этикет мәселесіндегі ортақ мәселелерге

ТӘЖІРИБЕ АЛАҢЫ

тоқтады. Шығыстану факультеті Таяу Шығыс және Оңтүстік Азия кафедрасының аға оқытушысы, ф.ғ.к. Ғ.Қамбарбекова Үндістанда сақталған «Луғат-и турки» түрікше-парсыша сөздігіндегі Үндістанда өмір сүрген (XVI-XVIII) түріктердің тарихы мен тіліне арналған зерттеулері туралы баяндама жасады. Түрксой кафедрасының докторанты Ө.Түякбай Орталық Азия, Иран және Үндістандағы сопылық мектептерге тоқталды. Ғылыми кітапхана Сирек кездесетін кітаптар, қолжазбалар және ұлттық әдебиет бөлімінің менгерушісі Г. Әбикова аталмыш бөлімде сақталған Үндістан жерінде литографиялардан жарық көрген парсы кітаптары жайлы баяндаса, Сирек кітаптар музейінің қызметкері Т. Талғат Үндістан литографияларының ортақ әдебиет

пен мәдениеттің қалыптасуына тигізген әсері туралы өз ойларымен бөлісті.

Аталмыш ғылыми шараға қатысқан отандық зерттеушілер шетел ғалымдарымен пікірлесіп, тәжірибе алмасты. Халықаралық семинарды ұйымдастырушылар да, қатысушылар да Иран, Үндістан және Орталық Азия елдерінің арасында әдеби, мәдени, тілдік, тарихи және діни байланыстың әрқашан болғандығын және бола беретіндігін, бір-бірінен үйренетін дүниенің көп екендігіне тоқталып, алдағы уақытта осындай ғылыми шаралардың жалғасын табатындығына нық сеніммен семинарды қорытындылады.

Ғ. ҚАМБАРБЕКОВА,
Таяу Шығыс және Оңтүстік Азия кафедрасының аға оқытушысы

Al-Farabi: THE VIRTUOUS CITY

The most precious point of the entire teachings of Al-Farabi is his ideas about the Virtuous city. People can achieve true happiness only in the Virtuous city and nowhere else.

He defines the Virtuous city as "the city where the ultimate goal of citizens is the attainment of true happiness through helping each other and through cooperation." Al-Farabi believes that only this way can people be happy. In such city there is harmony, lineage, and mutual support in actions among its citizens; they become like a single man performing a single action for a single purpose. So, united and well organized, the citizens support one another in their activities and assist one another to reach their ultimate aim to enjoy life. He likened virtuous city with the perfect and healthy body, all of the limbs of which cooperate to make the life of the animal perfect. It is by this type of collaboration that the virtuous city is different from all other human communities. Isolation and loneliness can not make a man happy.

The basic principle of the virtuous city, as al-Farabi considers, is justice. According to Al-Farabi justice consists in the fact that every citizen of this state is engaged in his special activity and occupies his special position. It is the rule of justice that unites diverse and disparate parts of the state into an integral whole.

The virtuous city is the best ever state system, which possesses such political and moral organization features that make it capable of finding solutions to any problems.

The virtuous city citizens "strengthen that part of their soul (the thinking power of the soul, or

mind), which by nature is predisposed to happiness.

Al-Farabi opposed virtuous city to non-virtuous city, which are of three types: «ignorant city», «immoral city», «erring city».

The difference between ignorant cities and immoral cities is that the citizens of the former simply do not have the idea of virtue and happiness, whereas the citizens of the immoral city once believed in happiness and were guided toward it, but they fail to live up to this goal and came to indulge themselves in non-virtuous goals (for example, wealth, honor, domination, pleasure, power and so on). Thus, the ignorant cities are distinguished from the immoral cities in that the former lack knowledge of the good, whereas the latter know the good but do not pursue it.

The erring cities are those whose citizens hold the view that happiness is attained only in the world-to-come. For them the present earthly life of the soul is not natural. People should aspire to heavenly life after departing from this world. This occurs because the rulers of such cities deceive their citizens into pursuing goals that differ from virtue.

The virtuous city is the community of people who have the clearest knowledge of what the true happiness is. They know the ways of its achievement and act in accordance with their knowledge.

Dr. Akmaral SYRGAKBAYEVA
Aizhan MULDAALIYEVA

Sustainable Development Goals are actively promoted by the students of Al-Farabi Kazakh National University. On 9 February 2017, an educational event devoted to the discussion of the 17 goals of Sustainable Development was organized by English language teachers and students of with the 1st-year-students of Al-Farabi university. There were 36 participants and all of them were involved in various activities. The students prepared presentations on different goals of Sustainable Development, videos, poems and posters related to this theme.

Discussing SDGs in KazNU

The first presentation was made by Kantayeva Madina. In her presentation she spoke about the 17 Sustainable Development Goals (SDGs) adopted on September 15, 2015 by 194 country-members at UN General Assembly. Madina acquainted students with such specific goals, as reducing poverty and improving quality of life, fighting inequality and injustice, and sustaining both the Earth and our common prosperity. It is important that students understand the significance of these global issues and the crucial role they can play in realizing them.

Darbai Nazerke in her talk stressed that all Global goals, without exception, are of great importance, but in her opinion, environmental issues are to be given special attention, because the future generation should not have to inherit our

its own future.

Shuinshkaliyeva Aida and Myrzash Gulshat in their presentations mainly concerned the goal "Quality Education". The presentation contained many colorful illustrations and useful information on the topic.

The most exciting part of the whole event was the talk on the climate change problems. To end the presentation on an optimistic note Smailov Adil, Khalenova Kamila, Paishabiyev Rumi and Orynbayev Dauren read amazing poems dedicated to each season.

At the end of the event the participants were delighted to hear two famous songs "It's a beautiful day" and "Lemon tree". Students were very enthusiastic and active during the event. Organization of

environmental problems. She said, while all environmental problems are equally important, it is best to initially focus on one problem, namely, air pollution in Almaty. Each one of us can play a big role in the fight for clean air. Since our heavy street transport is a major source of air pollution, one of the ways to make Almaty air cleaner is that young citizens should, instead of driving to the University, walk or ride their bikes. She emphasized the idea that destroying the environment the society destroys

this educational event was an enjoyable experience for students. On the one hand, the event has raised the students' awareness of how and why sustainable development is important and how we, as a society and global community, can work to attain it, and on the other hand it helped students to demonstrate their critical thinking, research, writing and speaking skills in English.

G. ALMABAYEVA

STORY CORNER

SWEET QUARRELS

One day Mulla Nasruddin quarrelled with his wife. He shouted at her till she could not bear it and fled to her neighbor's house. The Mulla followed her there. The neighbors managed to placate the angry husband and served the couple tea and sweet meats. When they returned to their house some time later, they began quarrelling again. When Nasruddin began shouting at her, his wife again opened the door to run out. "This time, go to the baker's house," he advised. "He makes delicious cakes."

HODJA AND SCHOLAR : A MULLA STORY

Let us enjoy reading this Mulla Nasruddin Hodja's Story of Hodja and Scholar. Nasruddin Hodja ferrying a scholar across a river said something ungrammatical to him. "Have you never studied grammar?" asked the scholar. "No," said Hodja. "Then half your life has been wasted," said the scholar looking pityingly at him. Sometime later Hodja turned to his passenger. "Have you ever learnt to swim?" he asked. "No," said the scholar. "Then your whole life has been wasted," said Hodja. "We're sinking."

A FRIEND OF MINE AT U.C.L.A.

constantly complains about the girls there. They are either "too silly, too frivolous, too dumb, too argumentative" — too this, too that. One day he announced that he had found the one, the only, perfect woman in the world. When he broke the great news, however, he lacked the joy that should accompany the culmination of such a long search. "What's wrong?" I asked. "You found the perfect woman, didn't you?" "Yes," he admitted, "but she is looking for the perfect man." My son had just started growing a beard when I said good-bye to him after his semester break from Brown University. Some weeks later, during a phone call, I asked about his beard. "Well," he said, "I can't decide whether to keep it or shave it off. I've surveyed thirty people to see how they liked me better, and the results were tied." "I'll bet the guys said to keep it and the girls said to shave it off," I guessed. "Mom," he answered softly, "I asked only girls."

I RAN SHORT OF MONEY

while visiting my brother, and borrowed \$50 from him. After my return home, I wrote him a short letter every few weeks, enclosing a five-dollar check in each one. He called me up and told me how much he enjoyed the letters, regardless of the money; I had never written regularly before. Finally I sent off a letter and the last five-dollar check. In my mail box the next week I found an envelope from my brother. Inside was another \$50.

Prepared by A.A. MULDAALIYEVA

Верной тропой по стопам СЛАВЧЫРХ РОДУТКЕЛЕЙ

Далеко не праздный и не риторический вопрос: какие причины становятся факторами зарождения и многолетнего становления славных трудовых, творческих династий, от которых в целом выигрывает весь народ, вся страна. Традиции, которые складываются в семейной общине, качественно особые, неповторимые - это сплав духовной преемственности, принципов, нравственного обучения, ответственности. Семейные заветы, перенятые детьми от родителей, в конечном счете, приводят к прекрасному результату - трудовым достижениям национального значения. Для вящего примера можно было бы долго перечислять известные династии. Все же, кажется, достаточным назвать творческие семьи Л. Андреева, Н. Гумилева, Б. Момышулы, К. Сатпаева, А.К. Жубанова и мн. др. Упомянутый вопрос в полной мере можно отнести и к семье академика, доктора технических наук, профессора Умирбека Арислановича Джолдасбекова, который, прежде всего, известен всему народу как организатор и строитель Казахского государственного университета им. С.М. Кирова.

Неразрывная духовная связь поколений проявляется в семье академика. Мы не ставим себе задачу - поиск таких факторов, среди которых, тем не менее, не последнюю роль играет генетический. Все же хочется назвать среди главных моментов - нравственно-психологический, то есть особое осознание детьми своей ответственности перед заслугами родителей, понимание значения их труда, вклада в общественное благо, которое надо развивать, обогащать, продолжая эстафету в будущем. Поэтому еще раз обратим внимание на родителей Баян Умирбековны.

Умирбек Джолдасбеков - признанный всем научным миром ученый-механик, доктор технических наук, профессор, академик НАН РК, академик Международной Инженерной академии и инженерной академии Республики Казахстан, лауреат Государственной премии, основоположник фундаментальной теории механизмов и машин в Казахстане. Им созданы принципиально новые направления в инженерной мысли и теории машин высокого уровня. Он одним из первых в Казахстане предпринял попытку создать принципиально новую парадигму развития цивилизации вчерашних номадов, направив ее по пути новейшей техники и оборудования, в частности роботостроения. Эту попытку надо оценить по достоинству, она до сих пор сохраняет свою актуальность и напоминает по масштабу строительство самого университета. Он автор более 700 научных трудов, среди которых 12 монографий фундаментального профиля и 30 учебников.

Мая Михайловна Багизбаева - доктор филологических наук, профессор, много лет возглавляла кафедру русской и зарубежной литературы КазГУ им. С.М. Кирова, общественный деятель, автор множества

трудов, в том числе фундаментальных монографий по русскому фольклору. Нет никаких сомнений в том, что она по своему призванию являлась учителем и наставником с большой буквы, оставившим после себя основательную научную школу, которая успешно трудится в стенах университета и многих других вузов Казахстана, в том числе и за рубежом. Мая Михайловна была человеком возвышенной души, добрым, отзывчивым, внимательным по отношению к коллегам, особенно к ученикам. Обладая красивым звучным голосом, она читала лекции с каким-то особым духовным настроением, эти ее эмоционально окрашенные занятия тоже воспитывали нас, студентов и аспирантов, оставляли незримые следы на сердце, которые властно потом влекли в науку и творчество.

Глядя на Баян Умирбековну Джолдасбекову, невольно думаешь о том, что мать передала свои самые лучшие качества дочери. Можно написать целый роман, думая о том, как это произошло. Все же по-человечески понятно, что это сделала большая любовь, самая крепкая на свете душевная связь между матерью и дочерью. Профессия, которую она выбрала себе - филолога, конечно, требовала именно такого качества - преданной любви, а также глубокого понимания, что филология как наука о словесности, искусстве слова - совершенно особая, направленная на изучение всех феноменов художественного языка, ведущая по верному пути к человековедению, художественной антропологии. В филологию, литературоведение приходят обычно по зову сердца, кто знает, быть может, это скрытое, мощное, неодолимое веление Логоса. Действительно, есть над чем задуматься человеку. Исследователям других видов искусства легче, их объект специфичен и даже, порой, нагляден, например, живопись, архитектура, скульптура. Искусство слова

намного сложнее, абстрактнее, многообразней в формах и, как и музыка, глубже уходит в мир квантовых явлений. По сравнению с другими видами искусства оно сильнее влияет на генезис человечества.

Баян Умирбековна выбрала литературоведение. Безусловно, в этом выборе сказались судьбоносные уроки матери Май Михайловны, которая была прекрасным филологом, высокопрофессиональным литературоведом. Тем не менее ее путь в филологию не был прямым, в нем ощущаются поиски, раздумья. Свой профессиональный путь она начала в должности младшего научного сотрудника Института литературы и искусства им. М. Ауэзова АН КазССР. В разные годы работала начальником отдела кадров Национальной компании «Интурист Казахстан», консультантом отдела международных связей и протокола Мажилиса РК, ректором Университета мировой литературы и журналистики, проректором по международным связям и языкам Университета им. Кунаева. В 2003 год произошел знаменательный поворот в ее судьбе - она возвращается в филологию, работает доцентом кафедры русской и зарубежной литературы КазНУ им. аль-Фараби, защищает докторскую диссертацию на тему «Русская эпическая проза Казахстана 20-70-х годов XX века». С 2011 года по настоящее время заведует одной из самых заслуженных и авторитетных кафедр по русской филологии в республике.

На сегодняшний день Б.У. Джолдасбекова - руководитель большого коллектива ученых и преподавателей, докторантов. Кафедра русской филологии, русской и мировой литературы КазНУ им. аль-Фараби постоянно занимает передовые позиции среди ста кафедр университета. В этом нелегком деле Баян Умирбековна справляется очень хорошо, и здесь, конечно, сказывается школа отца и матери, заветы семейной преемственности. Ей, прежде всего, помогают те человеческие качества, которыми ее щедро наградила природа и выпестовали родители: доброта, отзывчивость, внимательность к людям, заботливое отношение к молодежи, большая ответственность и присущая творческой личности способность к импровизации, поиску.

Баян Умирбековна пользуется заслуженным авторитетом среди коллег, ученых и студентов. Молодежь тянется к ней, чувствуя, что в груди этого человека бьется

большое, доброе, отзывчивое сердце, открытое к диалогу. Б.У.Джолдасбекова занимается самым главным делом в человеческом универсуме - обучает, отдавая людям душу и сердце. Когда человек от всего сердца участвует в творчестве жизни, жизнь не может не одаривать его. У нее хорошие достижения, которыми можно гордиться. Она автор множества трудов, в том числе и монографии.

Она получила признание научной общественности как в Республике Казахстан, так и за рубежом. Ее научные труды печатаются в международных престижных изданиях. Многолетний труд Баян Умирбековны достойно оценен государством. Она обладатель звания «Лучший преподаватель КазНУ им. аль-Фараби» и грантов МОН РК «Лучший преподаватель вуза - 2008», «Лучший преподаватель вуза - 2014». За добросовестный труд она награждена Почетным знаком «75 лет КазНУ им. Аль-Фараби», за особые заслуги в области образования Республики Казахстан - нагрудным знаком «Білім беру ісінің құрметті қызметкері».

К сегодняшнему 55-летнему юбилею Баян Умирбековна подошла с большими успехами и огромным опытом. Она реализовалась во всех важнейших сферах человеческой жизни, воспитала прекрасного сына, рядом с ней супруг-единомышленник. В день рождения желаем ей дальнейших успехов в науке, образовании, творчестве, общественной деятельности.

Аслан ЖАКСЫЛЫКОВ,

Член Союза писателей Казахстана,

доктор филологических наук,

профессор

ГЕНДЕРНОЕ РАВНОПРАВИЕ

Понимание гендерных проблем общества, овладение основными положениями концепции семейной и гендерной политики в Республике Казахстан становятся актуальной задачей в вопросах воспитания и образования молодежи. Президент РК Н.А. Назарбаев в Послании народу Казахстана «Стратегия «Казахстан-2050» – новый политический курс состоявшегося государства» отметил о созидательной роли женщины в казахстанском обществе и обращаясь, в первую очередь, к работодателям, призвал «не допускать в стране дискриминации по половому признаку и на практике обеспечить гендерное равноправие и равные возможности женщинам наряду с мужчинами».

Следует отметить, что на факультете истории, археологии и этнологии КазНУ активно ведется целенаправленная работа по введению гендерной составляющей в учебные программы, организуются диалоговые площадки и мероприятия. Так, с целью развития у студентов гендерной чувствительности к социальной реальности и понимания необходимости искоренения гендерных стереотипов, кафедра Всемирной истории, историографии и источниковедения провела круглый стол «Реализация гендерной политики в Республике Казахстан: проблемы и перспективы».

Участники мероприятия обсудили основные положения «Концепции семейной и гендерной политики в РК до 2030 года», этапы гендерной политики, рассмотрели основные нормативно-правовые акты в области гендерной политики. С момента обретения независимости Казахстан присоединился к основополагающим документам ООН в области расширения и защиты прав и возможностей женщин. В 1998 г. создана Национальная комиссия по делам семьи и

женщин при Президенте. Указами Главы государства введен институт уполномоченного по правам ребенка, учреждены День семьи и Национальный конкурс «Мерейлі Отбасы», утвержден Общенациональный план по укреплению семейных отношений, морально-этических и духовно-нравственных ценностей на 2015 - 2020 годы. В сентябре 2015 года Казахстан присоединился к целям устойчивого развития ООН, в которых 12 из 17 целей являются гендерно-чувствительными.

Основные направления гендерной политики в стране реализованы на основе Конституции Республики Казахстан, Стратегии гендерного равенства на 2006-2016 годы (утверждена Указом Президента от 29 ноября 2005 года N1677), законов «О государственных гарантиях равных прав и равных возможностей мужчин и женщин», «О профилактике бытового насилия» (2009 г.).

Состоялась открытая дискуссия о барьерах, мешающих мужчинам и женщинам пройти путь социализации. Участники круглого стола определили тесную связь всех сторон социальной жизни с гендерной проблематикой и пришли к выводу, что формирование условий становления современной устойчивой семьи и достижения гендерного равенства является неразрывным процессом социальной модернизации общества. Как справедливо отмечается в концепции семейной и гендерной политики, «существенное влияние на уровень функциональной устойчивости семьи

оказывают модели гендерных отношений. Чем выше уровень гендерного равенства, тем больше ответственности, паритетности и результативности в выполнении членами семей своих бытовых, экономических, нравственно-воспитательных, защитных и других важных функций».

Внедрение гендерного подхода в образовании, который основывается на всестороннем учете интересов обоих социально-половых групп общества, является требованием времени. Проведение таких круглых столов способствует устранению гендерных стереотипов у студенческой молодежи, дальнейшей реализации гендерной политики в Казахстане, а также продвижению идей гендерного равноправия в обществе.

Организаторами мероприятия выступили преподаватели кафедры Всемирной истории, историографии и источниковедения д.ист.н., профессор Жаркынбаева Р.С., д.ист.н., профессор Мендикулова Г.М., к.ист.н., доцент Мийманбаева Ф.Н., ст. преподаватель Токсанбаев А.К., докторант Надежук Е.А. В работе круглого стола активное участие приняли члены студенческого самоуправления, волонтерского движения «Көмек», студенты факультета истории, археологии и этнологии.

Р. С. ЖАРКЫНБАЕВА,
*профессор кафедры
всемирной истории, историографии и
источниковедения*

28-ші қысқы Бүкіләлемдік қысқы универсиада Қазақстан елі үшін сәтті аяқталды. Универсиада дүмпуі жер-жерге таралып, өз шарапатын тигізген айтулы шара болды. Алматы қаласындағы МКҚК №8 балабақша тәрбиешілері мен бүлдіршіндері және әл-Фараби атындағы ҚазҰУ профессорлары осы дүбірлі доданың куәгері болды.

ТАҒЫЛЫМДЫ ШАРА

Аталмыш доданың негізінде балабақшада да кішігірім жарыстар ұйымдастырылды. Балабақша меңгерушісі Күлдархан Кәрібаева мен тәрбиешісі Советгүл Нұрғабылованың жетекшілігімен ашық тәрбие сағаттары өткізілді. Тәрбиешілер мен тәрбиеленушілер арасында шамамен мұзда сырғанау, ақкала жасау сайысы, коньки тебуден жарыс ұйымдастырылды.

Балабақшада өткізілген шаралар легі мұнымен біткен жоқ. Жас бүлдіршіндер арасында универсиадамен тікелей байланысты сайыс өткізілді. Мыңнан тұлпар, жүзден жүйрік атанған Ахмадияр, Айару, Бектас, Алмас, Інжу есімді бүлдіршіндер болды. «Айналанды нұрландыр» жобасы аясында балабақшаға қонаққа барған әл-Фараби атындағы ҚазҰУ профессорлары Ж. Дәдебаев, Т. Есембеков, Ә. Тарак өз сыйлықтарын, тәттілерін бүлдіршіндерге ұсынып, ақ баталарын берді.

Универсиада аясында өткізілген балабақшадағы бұл іс-шаралар жас бүлдіршіндер санасында жақсы ой қалыптастырғаны анық. Дүбірлі дода қатысушылары жөнінде қызықты мәліметке қаныққан балабақша тәрбиеленушілері ризашылықтарын білдірді.

Е. СОЛТАНАЕВА

Продолжение. Начало на 1 стр.

В рамках празднования этой важной исторической даты на факультете истории, археологии и этнологии состоялась встреча студентов с профессором Мухамедхан Диной Каюмовной. Участники встречи говорили о судьбах двух поколений алашевцев - отца Мухамедхан Сейткулова и его сына Каюма Мухамедханова. Внучка и дочь двух легендарных людей Дина Мухамедхан рассказала молодым историкам о духовной взаимосвязи поколений, о мужестве и честности, о стойкости и преданности своему делу, о многогранности казахской интеллигенции.

Дедушка Дины Каюмовны — Мухамедхан Сейткулов (1870-1937) - благородный и образованный человек, меценат, алашординец. В его доме находили теплый прием Абай и его ученики, представители Алашской интеллигенции, деятели культуры, писатели и издатели. М.Сейткулов финансировал издание газеты «Сары-Арка» и журнала «Абай», поддерживал А.Букейханова в вопросе возвращения левобережной части города Семипалатинска первоначального названия «Алаш». В 1911 году он внес залог, чтобы освободить М. Дулатова и Ш. Кудайбердиева из-под ареста милиции.

Гостеприимный семипалатинский дом М. Сейткулова алашординцы впоследствии

ДУХОВНАЯ СВЯЗЬ ПОКОЛЕНИЙ

выбрали как место для своих встреч. В такой атмосфере рос отец Дины Каюмовны — Каюм Мухамедханов (1916-2004). К.Мухамедханов — поэт, писатель, драматург, переводчик, непревзойденный педагог-наставник и общественный деятель. Он является основоположником научного абаеведения, учеником и соратником Мухтара Ауэзова, ведь именно он поддержал его после ареста и расстрела отца в 1937 году. Общение с сподвижниками отца заложило основы жизненных принципов, которым К.Мухамедханов был верен всю свою жизнь.

Каюм Мухамедханов занимался текстологией произведений Абая, его перу принадлежат научные комментарии ко всем стихотворениям и поэмам Абая. К.Мухамедханов внес огромный вклад в сохранение чистоты оригинального слова великого поэта-мыслителя.

После защиты Каюмом Мухамедхановым диссертации «Литературная школа Абая» начались гонения, связанные с оценкой Абая, как буржуазного националиста. Творчество казахского мыслителя подверг-

лось несправедливой критике. Отца Д.Мухамедхановой арестовали 1 декабря 1951 года, заключили в тюрьмы НКВД на 9 месяцев, осудили и отправили в лагеря Карлага. Но это не сломило ученого, он не отказался от своих научных идей, сохранил школу и великое наследие Абая, которыми сейчас гордится казахский народ.

Преданность своему делу, желание поделиться своими знаниями характеризуют личность Каюма Мухамедханова. Трудности его не сломили, напротив, закалили - Достойного сына своего Достойного отца. Духовно-интеллектуальная связь поколений подтверждается тем, что Каюм Мухамедханов стал ученым, исследователем наследия алашординцев. Он перевел их труды с арабской, латинской графики на графику современного казахского языка, написал научные комментарии и подготовил их биографии и труды к печати. Первые публикации об алашевцах, их биографии и произведения, подготовленные учеными, появились в газете «Семей таны».

Раскрывая личностные качества своего отца,

на встрече Дина Каюмовна обратила внимание аудитории, что «в суровые годы сталинского периода начала 1950-х гг. за историческую правду надо было бороться и быть готовым отдать за истину свободу и жизнь», поэтому профессор призвала современную молодежь знать трудный путь становления научной истины. «Человеческая мораль, этика ученого и гражданское мужество имеют важное значение в сохранении научно-культурных ценностей», — отметила Д. Каюмовна.

Неразрывная духовная связь поколений проявляется и в общественно-просветительской деятельности Дины Каюмовны, которая призвала молодое поколение быть смелыми и неравнодушными, ставить перед собой высокие жизненные цели и идти к ним с чистой душой и открытым сердцем. Историческая память должна содержать в себе имена людей, внесших значительный вклад в сохранение духовных и научно-культурных ценностей народа, жертвуя свободой и жизнью.

А.М. АБДИЛДАБЕКОВА,
доцент кафедры истории Казахстана

**ҚазҰУ студенті Роман Креч Канаданың Калгари қаласында өтіп жатқан
Әлем біріншілігінде спринтерлік көпсайыста күміс жүлдені жеңіп алды**

Университет – моя гордость

Все мы были очень рады, узнав, что КазНУ вошел в топ-250 лучших университетов мира. По итогам исследования авторитетного международного рейтингового агентства World University Rankings QS наш вуз занял 236 место. Это стало возможным благодаря плодотворному труду всего коллектива университета, достижениям ученых и студентов.

Стратегия развития университета направлена на формирование кадрового потенциала – высококвалифицированных специалистов, конкурентоспособных на отечественном и международном рынке труда. В КазНУ активно проводится деятельность по повышению качества учебно-образовательного процесса. Каждый студент КазНУ является частью уникального проекта «Al-Farabi - university smart city», который объединяет в себе технологические и духовно-нравственные концепты и инновационные подходы к развитию современного smart-общества. Широкий размах и популярность в университете обрели такие воспитательные мероприятия, как «Айналанды нұрландыр!», «100 кітап», «КазНУ – Гринкампус», «Мен жастарға сенемін!», «Зеленый мост через поколения». В рамках проекта «Культ здорового тела» в КазНУ активно поддерживается студенческий спорт. Следует отметить, что студенты ФМО приняли участие на 28-ой Всемирной зимней Универсиаде-2017 и VIII Зимних Азиатских играх в Саппоро. Успешную практику университета по ведению воспитательной работы перенимают сегодня другие вузы.

Мне очень нравится учиться на факультете международных отношений КазНУ. В университете полностью обновлены учебные программы на трех языках в соответствии с мировыми стандартами и тенденциями развития высшего образования. Например, в учебный план специальности «Международное право» входят такие интересные дисциплины, как: «Уголовное процессуальное право РК и зарубежных стран», «Международное публичное право», «Иностранный язык в международной деятельности», «Уголовное право РК и зарубежных стран» и многие другие. Студенты факультета международных отношений активно принимают участие в работе

научно-познавательных клубов «English club», «Шығыс әлемі», дискуссионного клуба «Право и безопасность», дипломатического клуба «Талейран», студенческих интеллектуальных и научных кружков «Студдипмиссия», «Жас дипломаттар» и многих других.

Следует отметить, что факультет имеет тесные научные связи с вузами-партнерами и научными центрами США, Великобритании, Германии, Франции, Швейцарии, Индии, Китая, России, Японии и др. Так, например, недавно прошла международная Зимняя школа-2017 с участием студентов и преподавателей из Страны Восходящего Солнца, специализирующихся на исследовании Центральной Азии. Многие образовательные, научно-исследовательские мероприятия факультета международных отношений проходят с участием представителей и экспертов зарубежных государств, международных организаций. Среди них ООН, ОБСЕ, НАТО, Европейский Союз, ШОС и др. Мне очень нравится «Посольский час», на котором представители отечественного и иностранного дипломатических корпусов выступают с лекциями, делятся своим многолетним опытом и мотивируют студентов на хорошие поступки.

Университет является площадкой для обсуждения многих актуальных вопросов современности. Так, недавно состоялись информационно-разъяснительные мероприятия, посвященные обсуждению основных положений Послания Президента РК Н.Назарбаева «Третья

модернизация Казахстана: глобальная конкурентоспособность» с участием заместителя председателя Мажилиса Парламента РК Гульмиры Исимбаевой, депутата Мажилиса Парламента РК Бекболат Тлеухана, вице-министра национальной экономики РК Мадина Абылкасымовой. Часто проходят воспитательные мероприятия и события, приуроченные к празднованию знаменательных исторических дат. Так, в КазНУ состоялось торжественное собрание, посвященное 25-летию вступления Республики Казахстан в Организацию Объединенных Наций, высоким достижениям страны на международной арене.

Сегодня факультет международных отношений КазНУ им. аль-Фараби вносит значительный интеллектуальный вклад в подготовку высококвалифицированных специалистов—международников, международного права и мировой экономики. Научная и педагогическая деятельность факультета пользуется заслуженным признанием и уважением в республике и далеко за ее пределами, а его выпускники трудятся в органах законодательной и исполнительной власти во благо процветания Казахстана.

Л.Е. ТЛЕУБАЕВА,
студентка 2 курса специальности «Международного права»,
Ж.Б. УМБЕТБАЕВА,
преподаватель кафедры международного права

АҚПАРАТТАР ЛЕГІ

Халықаралық катынастар факультетінде Халықаралық жеке құқық пәнінен университетаралық жарыс ұйымдастырылып, оған Алматы қаласы ЖОО студенттері қатысты.

Жарыс қатысушылардың білімі мен белсенділігін байқауға арналған бірнеше кезеңдерден тұрды. Күрделі есептерді шешіп, ұтымды жауаптар берген студенттер сапалы білім деңгейін көрсетті. Аталған жарыс отандық оқу орындары арасындағы достық қарым-қатынасты нығайтуға, даму және тәжірибе алмасуға жақсы мүмкіндік туғызды. Сонымен қатар болашақта жарысқа отандық оқу орындарымен қатар, шетелдік жоғары оқу орындарын шақыру ұсынылды.

Л.Б. НЫСАНБЕКОВА,
PhD, аға оқытушы

Химия және химиялық технология факультеті физикалық химия, катализ және мұнайхимиясы кафедрасында Қазақстан Республикасы орта мектеп бітірушілеріне арналған, оның ішінде Оңтүстік Қазақстан облысы, Сарыағаш және Түркістан қалаларындағы орта мектептер арасында кәсіби бағдар бойынша он-лайн конференция өткізілді.

Талапкерлерге арналған конференцияда университет, факультеттер, оның ішінде химия және химиялық технологиялар факультеті жайлы толыққанды ақпарат берілді. ҚазҰУ-ға түсуді армандайтын жастардың сан қырлы сауалдарына факультет деканы, профессор Ердоc Оңғарбаев, физикалық химия, катализ және мұнайхимиясы кафедрасының меңгерушісі профессор Ермек Әубәкіров, «Талапкер» кәсіби бағдар орталығының директоры Данара Қылышбекқызы мен жауапты маманы Майра Қасенқызы жауап берді. Пікір алмасу барысында оқу үдерісінен бастап студенттерге жасалатын әлеуметтік қолдау, жатақхана, жеңілдіктер жайлы кеңінен айтылды.

Е.Ж. УСИПБЕКОВА,
физикалық химия, катализ және мұнайхимиясы кафедрасының аға оқытушысы

Новый учебный курс Изменение климата и "зеленая экономика" внедряется на кафедре ЮНЕСКО по устойчивому развитию. Лекторы прошли обучение на семинаре по преподаванию данной дисциплины, организованном Казахстанской Программой ЮСАИД по смягчению изменения климата и Общественным фондом «Центр «Содействие устойчивому развитию РК».

Основная цель курса – формирование у студентов понимания тесной взаимосвязи в вопросах изменения климата и роли "зеленой экономики" в решении глобальных и национальных проблем. Учебно-методический комплекс по курсу включает конспекты лекций, презентации, практические задания, кейсы, ситуационные задачи, тестовые задания, которые способствуют активизации процесса обучения в вузе. Студенты знакомятся с понятием климата и его последствиями изменения для человечества. Будут обсуждены вопросы устойчивого развития, основные положения концепции по переходу Республики Казахстан к "зеленой экономике".

Изменение климата и «ЗЕЛЕНАЯ ЭКОНОМИКА»

Проанализируют международные соглашения по борьбе с климатическими изменениями, обязательства Казахстана по международным соглашениям в области изменения климата и рассмотрят проблемы в сельскохозяйственном, водном и других секторах экономики. Лекторы дадут полную информацию об устойчивом развитии этих секторов в свете требований

«зеленой» экономики, включая направления эффективного обращения с отходами.

Представители 20 высших учебных заведений, в том числе пилотных ВУЗов, научных центров Казахстана, акимата г. Алматы, международных и общественных организаций акцентировали внимание на важности развития у студентов навыков

принятия решения в области обеспечения устойчивого развития и качественного экономического роста на микро- и макроуровнях. Вопросы перехода страны на «зеленую экономику» в связи изменениями климата имеют первостепенное значение для формирования практических компетенций будущих выпускников бакалавриата по специальностям: «Экология», «Безопасность жизнедеятельности и защита окружающей среды», обучающихся в КазНУ имени аль-Фараби.

Новый учебный курс «Изменение климата и «зеленая экономика» станет существенным вкладом в совершенствование академической подготовки специалистов и пополнит копилку «зеленых» инициатив нашего университета, занявшего 198 место в рейтинге Green Metrics – самых экологических университетов мира.

Т. Л. ТАЖИБАЕВА,
А.Т. УМБЕТБЕКОВ,
кафедра ЮНЕСКО по устойчивому развитию

В КазНУ состоится встреча с Послом Южной Африки в Казахстане, Туркменистане, Кыргызстане и Таджикистане Кийтуметци Сейпело Сандека Мэттьюс

ЖУРНАЛИСТИКА ЖӘНЕ КОММУНИКАЦИЯ ҚЫСҚЫ МЕКТЕБІ

Алматы облысы Іле-Алатау мемлекеттік ұлттық саябағында Алматыдағы ЮНЕСКО Кластерлік бюросы қолдауымен Бүкіләлемдік радио күніне арналған «Цифрлық сауаттылықтың жаңа мүмкіндіктері дата журналистика матрицасы ретінде» IV Халықаралық журналистика және коммуникация Қысқы мектебі өтті.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті БҰҰ академиялық ықпал ету бағдарламасы Тұрақты дамудың 17 мақсаты аясында Бүкіләлемдік радио күнін атап өтуді дәстүрге айналдырды. Биыл алтыншы рет ЮНЕСКО деңгейінде аталған жаһандық шарада «Радио — бұл сіз» тақырыбы күн тәртібіне қойылды.

ЮНЕСКО-ның Бас директоры Ирина Бокова ханым Бүкіәлемдік радио күніне орай: «Бүгінде біз ақпарат алмасу және оған қолжетімдік тұрғысында шынайы революцияны, сондай-ақ түбегейлі өзгерістерді бастан кешірудеміз. Радио дәл осы қарқында дамып, бүгінгідей маңызға ие болған жоқ», — деді.

Қысқы мектептің ашылу салтанатында Алматы қаласы ЮНЕСКО Кластерлік бюросы директоры м.а. Андрей Шевелев, ҚР БҰҰ Ақпараттық Бюро басшысы Властимил Самек, Алматы қаласы ЮНЕСКО Кластерлік бюросы коммуникация және ақпарат мәселелері жөніндегі маманы Сергей Карпов арнайы қатысып, сөз сөйледі.

Осы шараға шақырылған қонақтар қатарында «Байтақ болашақ» РҚБ Президенті А. Әміртаев, «Сусамыр FM» қоғамдық радиосының атқарушы директоры А. Қалқанбекова, Бішкек гуманитарлық университеті журналистика және ақпараттық жүйелер факультетінің деканы, профессор А.Асанова, Х. Досмұхамедұлы атындағы

Атырау мемлекеттік университетінің орыс филологиясы және журналистика кафедрасының мегерушісі М. Мұкашева спикер ретінде қатысты.

«Әл-Фараби» студенттік радиосында дайындалған «Бүкіләлемдік радио күнінің басты хабарламасы», Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ ТРК «Радио — бұл Сіз. БҰҰ Тұрақты даму мақсаттары» видеофильмінің, сонымен қатар Абай атындағы республикалық мамандандырылған дарынды балаларға арналған казак тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын орта мектеп-интернаты оқушыларының «100 кітап» аудиохрестоматиясының таныстырылымдары өтті.

Шараға Қазақстан, Қырғызстан жоғары оқу орындарының оқытушылары, студенттер, магистранттар мен PhD докторанттар, онлайн медианың редакторлары мен республикалық және аймақтық БАҚ журналистері де қатысты. IV Қысқы мектеп күндері Data Journal-

ism саласындағы фактография, визуализация, трансформация салаларында семинар, шеберлік-сыныптары өтті. Қысқы медиа мектеп дәріскері, грузиялық журналист Б. Алиева: «Алматыдағы халықаралық журналистика қысқы мектебіне келгеніме қуаныштымын. Бұл шара университеттің тамаша дәстүріне айналуда. Мен оқыған дәрістен соң студенттер келіп: «Сіз менің журналистикадағы нағыз ұстазым болдыңыз!» дегенде қатты қуандым», — деп жазды әлеуметтік парақшасында.

Қысқы медиа мектеп аясында белгілі журналистер М. Бұхарбаев, Е.Кәпқызы, А.Қалқанбаева, Н.Қожабекова, О.Каплина, Н.Жанай, т.б. тренер-дәріскерлер семинарлар, шеберлік-сыныптарын жүргізді. Курс соңында қатысушыларға 36 сағат көлемінде біліктілікті арттыру жөніндегі куәлік пен арнайы дипломдар табыс етілді.

Гүлмира СҰЛТАНБАЕВА

ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ ДҮКЕНІ

Елбасымыз Нұрсұлтан Назарбаев: «Адам капиталы – тұрақты экономикалық дамудың негізі және инновациялардың басты қозғаушы күші» деген еді. Сондықтан елімізде жүргізіліп отырған әлеуметтік саясаттың негізгі бөлігін халықты әлеуметтік қорғау құрайды. Бұл салаға үкіметтік ұйымдар, денсаулық сақтау ұйымдары және білім беру мекемелері әртүрлі деңгейде өз үлестерін қосып келеді. Халықтың көмекке мұқтаж тобына әлеуметтік көмек көрсету – әрбір ұйымның алдындағы міндет қана емес, азаматтардың адамгершілік құндылықтарын көрсететін қадірлі ісі.

Осы орайда жуырда ҚазҰУ-дағы «Керемет» студенттерге қызмет көрсету орталығындағы игілікті істердің жалғасы – «Қайырымдылық дүкені» ашылды. Дүкеннің негізгі мақсаты – мұқтаж студенттерге көмек көрсету.

Әлемдік тәжірибе бойынша мұндай дүкендерде жиналған қаражаттар жетім балалар үйіне, қатерлі ісікпен ауыратын балалардың емдеріне, үйсіз жандарға, панасыз жануарларды қорғауға жұмсалады. «Керемет» орталығындағы қайырымдылық дүкені студенттерге тікелей тегін көмек көрсетумен айналысады, яғни қайырымдылық мақсатын көздеген жандардың өткізген заттары тегін түрде қабылданып, тегін түрде мұқтаждарға беріледі. Қайырымдылық дүкенінен жетім-студенттер, әлеуметтік аз қамтылған отбасынан шыққан студенттер, мүмкіндігі шектеулі студенттер, көпбалалы отбасынан шыққан студенттер,

жетім балалар үйінде тәрбиеленген студенттер тегін заттар ала алады. Қайырымдылық дүкенінде тегін берілетін және қабылданатын заттар: киім және аяқ-киім, спорттық жабдықтар, коньки, шаңғы, кітаптар, ойыншықтар, шағын тұрмыстық техника.

Қайырымдылық — қазақ халқының қанында бар қасиет. Дүкеннің ашылуына аз уақыт өткеніне карамастан, бүгінде қайырымдылық мақсатында өткізіліп жатқан заттардың кезегі толастар емес. Кейбір мұқтаж жандар да қайырымдылық дүкені арқылы өз көмектерін алып үлгерді. Университет қызметкерлері мен студенттер тарапынан қайырымды іс жасауға деген ынта жоғары.

Сайран БАЯНДИНОВА,

«Керемет» студенттерге қызмет көрсету орталығының директоры

ҚЫЗЫҚҚА ТОЛЫ МЕХМАТ

Механика-математика факультетінде Студенттік кеңестің ұйымдастыруымен «Қызыққа толы мехмат» атты кеш болып өтті.

Өнер де, әзіл де, ойын да, білім де бір арнаға тоғысқан бұл кеш сайыс түрінде болып өтті. Әр кафедрадан 5 студенттен құралған команда қатысты. Білгенін ортаға таратуға асығатын, терген білімінен нәтиже шығаруға талпынатын жастарымыз кешке жоғары деңгейде дайындалды.

Сайыс жалпы 4 кезеңнен тұрды. «Сәлем — сөздің анасы» деп аталатын алғашқы кезеңді Ақпараттық жүйелер кафедрасы ашты. Топтарымыз тек білім жағынан ғана емес, өнерлерімен де көзге түсті. Ерекше би де, ән де, көрініс те біздің жастарымыздың бойынан табыла білді. «Ойлы болсаң озып көр» деп аталатын үшінші кезеңде әр топқа 3 логикалық сұрақтан беріліп, жастардың білімі тексерілді. Бұл сайыста механика кафедрасы мен информатика кафедрасы ерекше көзге түсті.

Бөріне де қызықты болғаны соңғы 4 сайыс — «Тапқырлар бәйгесі». Бірінен-бірі оза шапқан осы кезеңде математика кафедрасы бірінші болып ойынды аяқтап үлгерді. Сонымен сайыста оза шапқан, көрерменнің де, әділқазының да көңілінен шыға білген ақпараттық жүйелер кафедрасы кештің жеңімпазы аталды. II-орынды — информатика кафедрасы, III-орынды механика кафедарсы иеленді.

«Өмір-ойын, жығылған бар, жеңген бар» дегендей, барлығы топтарды жеңістерімен құттықтап, керемет көңіл-күймен тарқасты.

П.Т. ОМАРОВА,

информатика кафедрасы

ҚҰРЫЛТАЙШЫ:

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің ректораты

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ:

Бас редактор.: *Әйгерім ӘЛІМБЕКОВА*

Жауапты хатшы – *Дариға АМАНКЕЛДИЕВА*

Тілшілер: *Әйгерім КАМАЛДИНОВА, Анвар УШУРОВ*

Дизайнер – *Досжан БАЛАБЕКУЛЫ*

Фототілші –*Марат ЖҮНІСБЕКОВ*

Корректорлар: *Гүлмира БЕКБЕРДИЕВА, Қарлыға ИБРАГИМОВА*

МЕКЕНЖАЙЫ:

050040, Алматы қ., әл-Фараби даңғылы, 71, ректорат, II-қабат, №104 бөлме. Байланыс телефоны: 377-33-30, ішкі: 11-94, тікелей: 377-31-48.

Электронды мекенжай: *kazuniver2016gazeta@gmail.com*

Газет редакцияның компьютер орталығында теріліп, беттелді. "Бизнес-Информ" баспаханасында басылды
Тел:2-93-09-09

Бағасы келісім бойынша.

Таралымы 1000 дана

Талсырыс: №103

● Жарияланған мақаладағы автор пікірі редакцияның көзқарасын білдірмейді.

● Редакцияға түскен қолжазба қайтарылмайды, үш компьютерлік беттен асатын материалдар қабылданбайды.

● «Қазақ университетіне» жарияланған мақала көшіріліп басылса, сілтеме жасалуы міндетті.

● Жарнама мәтініне жарнама беруші жауапты.